

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5268
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 517
Ημερομ. Κατάθεσης: 13/5/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 13 Μαΐου 2026

**ΕΡΩΤΗΣΗ
ΚΑΙ
ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ**

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΘΕΜΑ: Ανάγκη ουσιαστικής αναβάθμισης της «ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ» και του «ΚΗΜΔΗΣ» για καθολική διαφάνεια στις δημόσιες δαπάνες και συμβάσεις

Αξιότιμε κ. Υπουργέ

Η νομοθετική κατοχύρωση του προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» με το ν. 3861/2010 «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 112) αποτέλεσε τομή στη διαφάνεια της κρατικής δράσης, όπου για πρώτη φορά προβλέφθηκε η υποχρεωτική ανάρτηση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης στο διαδίκτυο, ως προαπαιτούμενο της εκτελεστότητας αυτών.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 3861/2010, η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία είχε ως στόχο:

- Την ενίσχυση των δικαιωμάτων πρόσβασης στην πληροφορία (άρθρο 5Α παρ. 1 του Συντάγματος), καθώς και του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και συμμετοχής στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωής της χώρας (άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος).
- Την συγκέντρωση σε μία ενιαία διαδικτυακή πλατφόρμα της διοικητικής πληροφορίας για το σύνολο της διοικητικής δράσης.

- Την υποχρέωση λογοδοσίας για το σύνολο των μελών της κυβέρνησης, του δημοσίου τομέα και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» σχεδιάστηκε βάσει της αρχής της ανοιχτότητας και του συνεργατικού σχεδιασμού με ανοιχτά πρότυπα, τη χρήση ανοιχτού λογισμικού και της διάθεσης ανοιχτών δεδομένων. Παράλληλα, η στόχευση του προγράμματος ήταν η καταπολέμηση της γραφειοκρατίας, η απλούστευση των διαδικασιών, καθώς και η αξιοποίηση των big-data και της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Το πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», παρά το γεγονός ότι δεν έτυχε τότε της υπερψήφισής της από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, καθιερώθηκε στη συνείδηση του Έλληνα πολίτη ως σημαντικό μέσο κοινωνικού ελέγχου, ενώ συνέβαλε στη διαμόρφωση μίας διαφορετικής κουλτούρας στο εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης, όπου οι μεγάλες αλλαγές αποδείχθηκε περίτρανα ότι μπορούν να πραγματοποιηθούν με το ελάχιστο δυνατό οικονομικό κόστος, προς όφελος του Έλληνα φορολογούμενου.

Όμως το πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» ήταν μέρος μίας σειράς εμβληματικών μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών που προωθήθηκαν και υλοποιήθηκαν από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, όπως:

- Η Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση.
- Η Ενιαία Αρχή Μισθοδοσίας και το Μητρώο Δημοσίων Υπαλλήλων.
- Το Σύστημα Διαχείρισης Αποδείξεων και Λοιπών Φορολογικών Στοιχείων.
- Ο θεσμός του Εισαγγελέα κατά του Οικονομικού Εγκλήματος.
- Το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ).
- Το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ).
- Το opengov.gr, εθνική πλατφόρμα δημόσιας ηλεκτρονικής διαβούλευσης, νομοθετήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος "ΔΙΑΥΓΕΙΑ" για την ανάρτηση πράξεων και την προώθηση της ανοικτής διακυβέρνησης, το ΓΕΜΗ, το TAXISNET, την Ηλεκτρονική Διαχείριση της Διακίνησης Καυσίμων κ.ο.κ..

Παρά τις επιμέρους σημειακές τροποποιήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα στις διατάξεις του ν. 4727/2020 (άρθρα 75 επ.) που αντικατέστησαν το ν. 3861/2010 (με τελευταίο παράδειγμα το ν. 5218/2025), παρόλα αυτά, ακόμη και σήμερα υπάρχουν σημαντικά νομοθετικά κενά, τα οποία δεν διασφαλίζουν πλήρως τις εγγυήσεις διαφάνειας και λογοδοσίας της κρατικής δράσης, ενώ παράλληλα δεν υπάρχει η παραμικρή έκθεση αποτίμησης λειτουργίας της Διαύγειας εκ μέρους της Πολιτείας, καθώς και οποιαδήποτε δημόσια δήλωση προθέσεων για το ποιες αλλαγές

πρέπει να προωθηθούν για την περαιτέρω βελτίωσή της. Ενδεικτικά:

- Ποιες υπηρεσίες και πόσο συχνά πραγματοποιούνται έλεγχοι ότι οι υπόχρεοι καταχωρούν σωστά στην ΔΙΑΥΓΕΙΑ και το ΚΗΜΔΗΣ τις αποφάσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.
- Στην «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» δεν αναρτώνται οι υπεργολάβοι που επιλέγονται από τους αναδόχους κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, προμηθειών, έργων και μελετών, καθώς και οι τελικές αμοιβές αυτών.
- Παραμένουν σημαντικά κενά ως προς την ενιαία υποχρέωση δημοσιότητας και ελέγχου διοικητικών πράξεων οικονομικού χαρακτήρα και στοιχείων εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, ιδίως σε φορείς ή σχήματα που λειτουργούν με ειδικό θεσμικό καθεστώς, όπως αναπτυξιακοί οργανισμοί ΟΤΑ, ειδικοί λογαριασμοί, ΝΠΙΔ δημοσίου ενδιαφέροντος και σχήματα υλοποίησης μέσω προγραμματικών συμβάσεων, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται πάντοτε ενιαία και πλήρης εικόνα της διαχείρισης δημόσιων πόρων στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και το «ΚΗΜΔΗΣ».
- Ιδιαίτερη σημασία έχει η παρακολούθηση ολόκληρης της αλυσίδας εκτέλεσης μιας δημόσιας σύμβασης: Από την αρχική ανάθεση, τις τροποποιήσεις και παρατάσεις, έως τις υπεργολαβίες, τις τμηματικές πληρωμές, τις τελικές παραλαβές και το πραγματικό τελικό κόστος. Σήμερα ο πολίτης βλέπει αποσπασματικά έγγραφα, όχι ενιαία εικόνα έργου ή δαπάνης. Η ΔΙΑΥΓΕΙΑ και το ΚΗΜΔΗΣ πρέπει να συνδέονται με μοναδικό αναγνωριστικό έργου/σύμβασης, ώστε κάθε δημόσια δαπάνη να είναι ιχνηλατήσιμη από την ανάθεση μέχρι την εξόφληση.
- Παράλληλα δεν υπάρχει πληροφόρηση αναφορικά με τις μελέτες και έρευνες που εκπονούνται με ίδια μέσα ή ανάθεση από υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης.
- Επιπρόσθετα, η συλλήβδην εξαίρεση των δημόσιων συμβάσεων ήσσονος σημασίας από την υποχρέωση ανάρτησης στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» δεν εξυπηρετεί τις εγγυήσεις διαφάνειας που πρέπει να υπάρχουν στη διαχείριση του δημοσίου χρήματος.
- Ο μηχανισμός αναζήτησης, καθώς και η διαλειτουργικότητα της πλατφόρμας με άλλες ηλεκτρονικές πλατφόρμες του Δημοσίου (π.χ. ΓΕΜΗ, ΚΗΜΔΗΣ) χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης.
- Επιπρόσθετα, δεν υπάρχουν περιοδικές μελέτες για την αξιολόγηση των

αποφάσεων που καταχωρούνται στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών που τις αφορούν αλλά και την καταχώρησή τους στο mitos.gov.gr.

- Τέλος, η διαιώνιση και επέκταση του καθεστώτος των απόρρητων κονδυλίων σε κρίσιμους τομείς, όπως π.χ. είναι η πολιτική προστασία ή το μεταναστευτικό, αποτελούν σημαντική και αδικαιολόγητη εξαίρεση από τις εγγυήσεις διαφάνειας που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

Επειδή, η μεγάλη ανάγκη και πρόκληση για τη ΔΙΑΥΓΕΙΑ σήμερα, είναι να μετασχηματιστεί από μια εφαρμογή ανάρτησης εγγράφων, σε μια βάση-εργαλείο στην οποία καταχωρούνται δεδομένα.

Επειδή, η δημόσια πληροφορία πρέπει να διατίθεται σε ανοιχτή και επεξεργάσιμη μορφή, ώστε να είναι δυνατός ο ουσιαστικός έλεγχος με σύγχρονα εργαλεία ανάλυσης δεδομένων και Τεχνητής Νοημοσύνης.

Επειδή, η «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» πρέπει να επεκταθεί ουσιαστικά, ώστε να υποχρεωθούν όλοι οι ανάδοχοι δημοσίων έργων να αναρτούν στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) και στην ΔΙΑΥΓΕΙΑ όλες τις δαπάνες των υπεργολάβων τους, φυσικά και νομικά πρόσωπα, που αφορούν την υλοποίηση του έργου που έχουν αναλάβει, ώστε να υπάρξει και διαφάνεια στο πώς δαπανώνται οι πόροι κάθε έργου που αναθέτει το Δημόσιο.

Επειδή, η εμβάθυνση του κοινωνικού ελέγχου των δημοσίων δαπανών και η εμπέδωση των εγγυήσεων διαφάνειας και λογοδοσίας του Κράτους αποτελούν μείζον προαπαιτούμενο εμβάθυνσης της δημοκρατίας και της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τους δημοκρατικούς θεσμούς.

Ενόψει των ανωτέρω, ερωτάσθε κ. Υπουργέ:

1. Ποιο είναι το σχέδιο του Υπουργείου για την τεχνολογική, επιχειρησιακή και θεσμική αναβάθμιση της ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ και του ΚΗΜΔΗΣ;
2. Ποιοι έλεγχοι διενεργούνται σήμερα για την ορθή, πλήρη και εμπρόθεσμη ανάρτηση πράξεων στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στο ΚΗΜΔΗΣ; Πόσες παραβάσεις ή ελλείψεις έχουν διαπιστωθεί τα τελευταία τρία έτη και ποιες κυρώσεις επιβλήθηκαν;
3. Προτίθεται η Κυβέρνηση να θεσπίσει αυτοματοποιημένους μηχανισμούς ελέγχου συμμόρφωσης, δείκτες διαφάνειας ανά φορέα και ουσιαστικές διοικητικές κυρώσεις σε

περιπτώσεις συστηματικής μη ανάρτησης ή ελλιπούς ανάρτησης πράξεων και συμβάσεων;

4. Προτίθεται η Κυβέρνηση να καθιερώσει ενιαίο αναγνωριστικό δημόσιας σύμβασης/έργου/δαπάνης, ώστε να συνδέονται αυτόματα ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ΚΗΜΔΗΣ, ΕΣΗΔΗΣ, ΓΕΜΗ, ΕΡΓΑΝΗ, φορολογικά στοιχεία και πληρωμές;

5. Προτίθεται να θεσπίσει υποχρέωση ανάρτησης των υπεργολάβων, των τελικών δικαιούχων, των πληρωμών τους και των ουσιωδών τροποποιήσεων κατά την εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων;

6. Προτίθεται η Κυβέρνηση να καταργήσει ή να περιορίσει τις εξαιρέσεις ανάρτησης για συμβάσεις ήσσονος αξίας, ιδίως όταν υπάρχει συστηματική κατάτμηση δαπανών;

7. Προτίθεται να δημοσιεύσει ετήσια έκθεση αποτίμησης της λειτουργίας της ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ, με στατιστικά ανά φορέα, κατηγορία πράξης, χρόνο ανάρτησης, διορθώσεις, ακυρώσεις και ελλείψεις;

8. Ποια μέτρα θα λάβει για την αναβάθμιση της αναζήτησης, των ανοικτών δεδομένων, των APIs και της μηχαναγνώσιμης διάθεσης των πράξεων;

9. Προτίθεται να επανεξετάσει το καθεστώς των απόρρητων κονδυλίων, ώστε να υπάρχει θεσμικός έλεγχος χωρίς να θίγονται πραγματικές ανάγκες εθνικής ασφάλειας;

10. Ποιοι φορείς ή σχήματα που διαχειρίζονται δημόσιους πόρους εξαιρούνται σήμερα, πλήρως ή μερικώς, από τις υποχρεώσεις ανάρτησης στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στο ΚΗΜΔΗΣ, με ποια νομική βάση, και προτίθεται η Κυβέρνηση να επανεξετάσει ή να περιορίσει τις σχετικές εξαιρέσεις;

Παρακαλείται ο αρμόδιος Υπουργός να καταθέσει:

1. Τα στοιχεία ελέγχων συμμόρφωσης για τη λειτουργία της ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ και του ΚΗΜΔΗΣ κατά τα τελευταία τρία (3) έτη, συμπεριλαμβανομένων των παραβάσεων, ελλείψεων και επιβληθεισών κυρώσεων.

2. Τον κατάλογο φορέων ή κατηγοριών φορέων που εξαιρούνται, πλήρως ή μερικώς, από υποχρεώσεις ανάρτησης στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και το ΚΗΜΔΗΣ, καθώς και τη σχετική νομική τεκμηρίωση.

3. Τυχόν εκθέσεις, μελέτες, εισηγήσεις ή σχέδια που αφορούν την αναβάθμιση, διαλειτουργικότητα, αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων ή χρήση τεχνολογιών ανάλυσης δεδομένων και Τεχνητής Νοημοσύνης στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και το ΚΗΜΔΗΣ.

Οι ερωτώντες βουλευτές

Παπανδρέου Γεώργιος

Πάνας Απόστολος

Μπιάγκης Δημήτριος

Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Χρηστίδης Παύλος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γιαννακούρας Ευάγγελος

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)

Καζάνη Αικατερίνη

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Λιακούλη Ευαγγελία

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Παππάς Πέτρος

Παραστατίδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Χνάρης Εμμανουήλ

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ